

Fjärde söndagen i fastetid 2021

Denna fjärde fastesöndag mildrar och luckrar upp fastans stränga allvar och låter oss ”med trons glädje och kärlekens iver bereda oss att fira påsk” (kollektbönen). Därför får man idag använda rosa liturgiska kläder, om man nu råkar ha en välförsedd sakristia. Dagens responsoriepsalm 137 ger oss just denna bitterljuva ton, där både glädje och klagan smälter samman: ”Vid Babels floder satt vi och grät, när vi tänkte på Sion”. Många känner den psalmen mer genom gospellåten *By the Rivers of Babylon*, där den medryckande glädjen och hoppet tar loven av allt vad klagan heter. Något liknande fick vi erfara dessa dagar då Påven Franciskus begav sig till denna hårt prövade del av världen för att förmedla hopp och försoning. Inte bara till de få kristna som ännu finns kvar, utan till hela befolkningen, vilken tro eller ideologi de nu må bekänna sig till. För alla våra irakiska katoliker i Sverige var det förstås en stor glädje att se hur Kristi ställföreträdare för första gången beträdde deras mark. Men säkert fanns det också hos dem många bitterljuva tankar och minnen om hur det en gång var där, innan krig och förföljelse tog över

När påven sedan fick besöka Ur, patriarken Abrahams fäderneort, tillsammans med företrädare för flera religioner, stack det verkligen i ögonen att ingen företrädare för judendomen hade fått regeringens tillstånd att vara med. Av den en gång blomstrande judiska diasporan finns inget kvar. Under ett av mina besök i Irak fick jag i alla fall besöka profeten Nahum grav i en fallfärdig, igenbomrad synagoga. Allt detta pekar på att vi inte har någon varaktig stad här på jorden. När vi tänker på Sion och Jerusalem, är det den eviga staden vi drömmer om. Hur gärna vi än skulle vilja att vi människor skulle kunna skapa en värld där alla kan leva i fred och försoning med varandra, så ser det aldrig riktigt ut att lyckas. Trots det måste vi som påven Franciskus betonade under hela sin resa göra allt vad vi kan för att leva tillsammans som syskon, i fred, enhet och försoning, med alla människor. Men vårt definitiva hem och eviga mål ligger bortom denna värld. ”Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste Människosonen upphöjas för att var och en som tror på honom skall ha evigt liv” (Joh 3:14-15).

Vi kan inte frälsa oss själva och vår värld. Gång på gång måste vi ta till oss denna grundläggande kristna övertygelse. Gud har sänt oss sin Son ”för att världen skulle räddas genom honom” (Joh 3:17). Det är det som han hela tiden håller på att göra, både i oss och i denna världen. ”Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det” (Ef 2:8), skriver Paulus för att göra oss medvetna om att Gud hela tiden arbetar med oss för att göra oss ”levande tillsammans med Kristus” (Ef 2:5). Fadern försöker tålmodigt och ömt att modellera om oss till en allt större likhet med sin Son. ”Frälsning pågår” skulle vi kunna skriva på vårt visitkort eller

på vår dörr för att påminna oss själva och alla andra om denna ständiga nåd som Gud ger oss genom sin Son. Men den blir först fullbordad på andra sidan. Här nere på jorden kommer det alltid att finnas ett oändligt frälsningsbehov, både inom oss och utom oss. ”Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv” (Joh 3:16). Denna mening ur Johannes-evangeliet brukar kallas lilla Bibeln, som jag fick lära mig för sextio år sedan i skolan på den tiden när man ännu hade kristendomsundervisning.

Genom trons liv inom oss blir vi inriktade på det eviga livet. Vi får redan nu börja ta ut något av det i förskott. Påskens nya liv, uppståndelsens gåva har givits åt oss som ett litet frö i dopets sakrament. Nu under fastetiden förbereder vi oss på att få fira påsk igen, just för att vi skall förstärkas i vårt evighetshopp och i vår evighetslängtan. Samtidigt är det här och nu som vi skall leva av allt detta och inte drömma oss bort till en annan och bättre värld. Visst måste vi som kristna balansera mellan himmel och jord, men vi måste alltid stå med båda fötterna stadigt på jorden. Vi är himlens budbärare till vår arma jord. Det är här och nu det visar sig, om vi verkligen har tagit emot det uppdrag som Gud har givit oss. ”Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till” (Ef 2:10). Gud har förutbestämt oss till vår existens här på jorden. Vi skulle kunna säga att han också har förberett de goda gärningar, som bara ligger och väntar på oss för att förverkligas. Det är bara att böja sig ner och plocka upp dem. Eller låta bli, som det tyvärr ofta kan bli. Men ge inte upp hoppet för det, i nästa ögonblick ligger det en ny god gärning och väntar på oss. Under fastetiden kan vi öva upp vår förmåga att göra gott i stället för att bara beundra oss själva i spegeln eller vad vi nu gör för att fördriva tiden.

Samtidigt som Gud ger oss möjligheten att få göra det goda, måste vi komma ihåg att allt är hans nåd. Det är inte vår förtjänst eller förmenta godhet. Han vill ”visa den överväldigande rika nåden i sin godhet mot oss genom Kristus Jesus” (Ef 2:7). Det är denna skatt av nåd som vi får del av dag efter dag, ögonblick för ögonblick. Det är den som gör oss i stånd att göra det goda och så förändra vår verklighet till det bättre och inte bara till det sämre. Därför är det så viktigt att vi är öppna för nåden och låter den inspirera oss att leva i sanning och rättfärdighet. ”Den som handlar efter sanningen, han kommer till ljuset, för att det skall bli uppenbart att han gör vad Gud vill” (Joh 3:21). Guds vilja borde också bli vår vilja. Vi kan bli mer och mer samstämmiga med Guds vilja. Det är det som sker i börens tystnad och överlåtelse. Det är det som sakramenten utverkar inom oss. Sakta med säkert arbetar Guds nåd inom oss. Själva har vi svårt att se några stora resultat, lyckligtvis, för då kunde vi få för oss att det vore vårt verk, vår förtjänst.

